

การปรับปรุงกฎหมาย

เพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

ติดตามข่าวสารได้ที่

Facebook : สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ - OPDC

Website : สำนักงาน ก.พ.ร.

Facebook

Website

[ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 เดือนเมษายน 2568]

การปรับปรุงกฎหมาย
เพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

จัดทำโดย

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)
59/1 ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2356 9999
อีเมล saraban@opdc.go.th
www.opdc.go.th

ที่ปรึกษา

นางสาวอณิศา เวชชาชีวะ
นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข
นายณัฐฐา พาชัยยุทธ

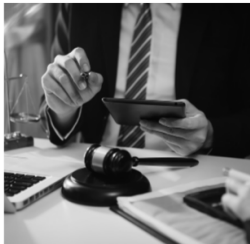
เลขาธิการ ก.พ.ร.
รองเลขาธิการ ก.พ.ร.
ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ

คณะผู้จัดทำ

นางสาวดารารัตน์ โขจิตพิพัฒน์
นางโชติมา สงวนพันธุ์ เวชพร
นางสาวพอฤดี คลังกรณ์
นายณัฐภัทร จิราพงษ์
นางสาวพัริษา ขวัญพร้อม

ผู้อำนวยการกองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ
นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ
นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

TABLE OF CONTENTS

เรื่องเด่นประจำฉบับ

1

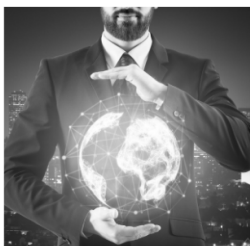
ร่าง พ.ร.บ. ยกระดับการบริหารงานภาครัฐ:
ก้าวใหม่ของระบบราชการไทย

EXECUTIVE TALK

6

ศาสตราจารย์พิเศษ รงทอง จันทรางศุ
ในหัวข้อ “การปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวก
ในการประกอบธุรกิจ”

B-READY UPDATE

13

การปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ

รอบรู้ ก.พ.ร.

19

ทำความเข้าใจองค์การมหาชน และคณะกรรมการ
พัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.)

เรื่องเด่น ประจำฉบับ

ร่าง พ.ร.บ. ยกระดับ การบริหารงานภาครัฐ: ก้าวใหม่ของ ระบบราชการไทย

ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การบริหารงานภาครัฐต้องสามารถปรับตัวให้ทันกับความท้าทายใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน ก.พ.ร. โดยคณะทำงานเพื่อพิจารณาทบทวนกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ได้ตระหนักถึงอุปสรรคในการทำงานของภาครัฐที่เกิดจากกฎหมาย กฎ และระเบียบที่ล้าสมัย และไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ด้วยการปรับปรุงกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งเพียงฉบับเดียว จึงได้ยกร่างพระราชบัญญัติยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. หรือที่เรียกว่า "ร่าง พ.ร.บ. Modernization" เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และตรงจุด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ. Modernization

1 การบริหารงานแบบบูรณาการ

เพื่อขับเคลื่อนวาระสำคัญระดับยุทธศาสตร์ของประเทศ ร่างกฎหมายนี้ได้กำหนดกลไกใหม่ ที่ช่วยให้หน่วยงานรัฐสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีผู้รับผิดชอบในแต่ละ ยุทธศาสตร์ และสามารถยกเว้นข้อกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้

2 การบริหารงานแบบเครือข่าย

การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐสามารถจัดทำบริการสาธารณะร่วมกับภาคเอกชน และภาคประชาสังคม หรือให้จัดทำบริการสาธารณะทั้งหมดแทนภาครัฐได้ โดยภาครัฐจะทำหน้าที่ กำกับดูแลและให้การสนับสนุนด้านเงินทุนหรือทรัพยากรแก่ภาคส่วนอื่นที่สามารถดำเนินงานได้มี ประสิทธิภาพกว่าภาครัฐ พร้อมกลไกที่เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นสามารถเสนอตัวเข้ามาแข่งขัน ให้เห็นว่าสามารถทำได้ดีกว่าภาครัฐ ซึ่งมีรูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) ทำงานร่วมกัน 2) รัฐอุดหนุนเงิน หรือทรัพยากรอื่นให้ 3) โอนงานรัฐให้ทำแทน และ 4) แข่งขันเพื่อนำงานภาครัฐไปทำ แสดงดังรูปด้านล่าง

รูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่าง หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

ทำงานร่วมกัน

การเจรจาให้ภาครัฐกิจเอกชนหรือ ภาคประชาสังคมร่วมทำงานหรือเปิดโอกาส ให้ภาครัฐกิจเอกชนหรือภาคประชาสังคม เสนอตัวเข้ามาร่วมทำงาน

รัฐอุดหนุนเงินหรือทรัพยากรอื่นให้

การอุดหนุนงบประมาณหรือทรัพยากร ของหน่วยงานของรัฐให้ภาครัฐกิจเอกชน หรือภาคประชาสังคมจัดทำบริการสาธารณะ

โอนงานรัฐให้ทำแทน

การโอนงานให้ภาครัฐกิจเอกชน หรือภาคประชาสังคม จัดทำบริการ สาธารณะแทนหน่วยงานของรัฐ

แข่งขันเพื่อนำงานภาครัฐไปทำ

การเปิดโอกาสให้ภาครัฐกิจเอกชน หรือภาคประชาสังคม แข่งขันกับ หน่วยงานของรัฐในการจัดทำ บริการสาธารณะ

การดำเนินการตามหมวดนี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน และกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

3 การบริหารราชการรูปแบบพิเศษ

เปิดโอกาสให้หน่วยงานของรัฐสามารถทดลองการบริหารราชการได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การทดลองบริหารราชการรูปแบบพิเศษ

โดยการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงาน เงิน คน ที่เหมาะสมกับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

01

รูปแบบที่ 2 การทดลองใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่อาจยังมีความเสี่ยง มาทดลองใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ

02

รูปแบบที่ 3 การจัดตั้งหน่วยงานเสมือนจริงเพื่อดำเนินภารกิจเชิงยุทธศาสตร์

เป็นการจัดตั้งหน่วยงานชั่วคราวเพื่อดำเนินภารกิจที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นสามารถยุบเลิกได้

03

ทั้งนี้ หากทดลองแล้วไม่ประสบความสำเร็จสามารถยกเลิกได้ แต่หากประสบความสำเร็จก็อาจนำมาใช้เป็นการถาวรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ

4 การบริหารราชการรูปแบบพิเศษการบริหารงานในภาวะวิกฤต

ในกรณีที่ประเทศเผชิญกับสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ การระบาดของโรคหรือภัยธรรมชาติ รัฐบาลจะมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างรวดเร็วภายใต้การบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถรับมือกับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบอย่างรวดเร็วและรุนแรงต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขได้อย่างทันที่

การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อร่าง พ.ร.บ. Modernization »»

เมื่อปี พ.ศ. 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วนมาร่วมอภิปรายเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ. Modernization และรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไปบนระบบกลางทางกฎหมาย ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เช่น การทบทวนกฎหมายเพื่อปิดช่องโหว่ไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่เอื้อผลประโยชน์ในทางมิชอบ รูปแบบการทำงานใหม่ของภาครัฐที่เน้นการบูรณาการการบริหารงานแบบเครือข่ายและลดการทำงานแบบ Silo ความยืดหยุ่นในการบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ไม่ปกติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

ซึ่งทุก ๆ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจะถูกนำมาใช้ปรับปรุงเนื้อหาของร่างกฎหมายให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในระบบราชการ จัดทำบริการสาธารณะร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม ตลอดจนเสริมประสิทธิภาพของภาครัฐให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

สำนักงาน ก.พ.ร. เล็งเห็นว่า ร่าง พ.ร.บ. Modernization นี้ จะเป็นก้าวสำคัญในการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของการพัฒนาระบบราชการไทยให้มีความทันสมัยและตอบโจทย์ประชาชน จะแสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพของระบบราชการและก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง ปัจจุบันร่างกฎหมายฉบับนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงเนื้อหาของร่างกฎหมายให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำเสนออนุกรรมการพัฒนาระบบราชการที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและคณะรัฐมนตรีตามลำดับต่อไป ◊

เรียบเรียงโดย:

นางสาวพนรัตน์ สุวรรณสายะ ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบราชการ
และนางสาวกศพร ลาวัณย์ประเสริฐ นิติกรปฏิบัติการ
กองกฎหมายและระเบียบราชการ

ที่มา: การประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติยกระดับ
การบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2566 และ
วันที่ 17 สิงหาคม 2566 โดยมี นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ เลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นประธาน

Executive Talk

**การปรับปรุงกฎหมาย
เพื่อความสะดวก
ในการประกอบธุรกิจ**

สัมภาษณ์พิเศษ

ศาสตราจารย์พิเศษ
รณทอง จันทรางศุ

ประธานกรรมการปรับปรุงกฎหมาย
เพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

“...เศรษฐกิจที่ซับซ้อนขึ้น เทคโนโลยี
เปลี่ยนแปลงไว แต่กฎระเบียบรัฐล้าหลัง
ข้าราชการคุ้นชินกับกฎระเบียบเดิม ๆ
ทำให้ไม่ทันต่อโลกธุรกิจ
จึงมองว่ากฎระเบียบเป็นอุปสรรค
ควรปรับให้ยืดหยุ่น เอื้อต่อการเติบโต
และการแข่งขันระดับโลก....”

GG on the Move ฉบับนี้ได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ ประธานกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ มาถ่ายทอดมุมมองและแนวทางการปรับปรุงกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พร้อมแผนการดำเนินงานเพื่อผลักดันการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ที่มาและบทบาทสำคัญของคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปร.) ในการขับเคลื่อนกฎหมายเพื่อธุรกิจที่คล่องตัว

ในอดีต ภาครัฐออกกฎระเบียบที่เข้มงวดเพื่อควบคุมภาคธุรกิจ โดยมองว่าเป็นการปกป้องประโยชน์สาธารณะ ส่งผลให้กฎหมายมีความซับซ้อนและล่าช้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและเทคโนโลยี อีกทั้ง เศรษฐกิจที่ซับซ้อนขึ้น เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไว แต่กฎระเบียบรัฐล้าหลัง ข้าราชการคุ้นชินกับกฎระเบียบเดิม ๆ ทำให้ไม่ทันต่อโลกธุรกิจ จึงมองว่ากฎระเบียบเป็นอุปสรรค ควรปรับให้ยืดหยุ่น เอื้อต่อการเติบโตและการแข่งขันระดับโลก และเมื่อนายกรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน) ซึ่งมีพื้นฐานจากภาคธุรกิจ ได้ตระหนักถึงปัญหานี้ ในปี 2566 รัฐบาลจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปร.) โดยมีผมเป็นประธาน พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐและเอกชนร่วมเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ให้มามีบทบาทสำคัญในการเสนอแนะและปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อภาคธุรกิจและประชาชน ตลอดจนยกระดับการให้บริการของรัฐ กลไกการขับเคลื่อนของ คปร. มุ่งเน้นปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่สร้างผลกระทบเชิงบวกในวงกว้าง โดยต้องอาศัยความร่วมมือข้ามกระทรวงและหลายภาคส่วน ซึ่งครอบคลุม 4 ประเด็นหลักในการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ได้แก่

01

การส่งเสริม
การประกอบ
ธุรกิจ

การส่งเสริมการประกอบธุรกิจ เช่น การอำนวยความสะดวกในการจ้างที่พักอาศัยของคนต่างด้าว ปัจจุบัน ประเทศไทยมีความต้องการแรงงานต่างด้าวทั้งแรงงานคอปขาว (White Collar) ในสายอาชีพบริหารและวิชาชีพเฉพาะทาง และแรงงานคอปน้ำเงิน (Blue Collar) ในภาคการผลิตและอุตสาหกรรม รวมทั้งแรงงานที่ใช้แรงงานเป็นหลัก ดังนั้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่แรงงานกลุ่มนี้ คปธ. จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะและประสานกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) ในการขยายเวลาการจ้างที่พักอาศัยของคนต่างด้าวจาก 90 วัน เป็น 1 ปี สำหรับผู้ที่ถือวีซ่าทำงานติดต่อกทางธุรกิจหรือการประชุม (Non-Immigrant “B” (Non-B)) และวีซ่าศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม (Non-Immigrant “ED” (Non-ED)) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการทำงานและลดภาระทางเอกสาร

การพัฒนาระบบการอนุญาตหลัก (Super License) เช่น การปลดล็อกกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกการประกอบธุรกิจด้านโรงแรม ร้านอาหาร การถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ และการจัดงานเทศกาลดนตรี รวมถึงยกระดับศูนย์ประสานงานการถ่ายทำภาพยนตร์ในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้เป็น One Stop Service (OSS) เพื่ออำนวยความสะดวกในการขออนุญาต ณ จุดเดียว

02

การพัฒนาระบบ
การอนุญาตหลัก
(Super License)

03

การส่งเสริม
การค้าระหว่าง
ประเทศ

การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เช่น การลดข้อจำกัดเกี่ยวกับการถ่ายลำ (Transshipment) และเกณฑ์พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ใช้เพียงข้อมูลรายการตู้คอนเทนเนอร์ (Container List) สำหรับการถ่ายลำทุกขั้นตอน และยกเลิกข้อมูลประกอบที่ไม่จำเป็น ทบทวนอัตราการจัดเก็บค่าใช้จ่ายกรณีการขนถ่ายสินค้าถ่ายลำภายใต้การควบคุมของด่านศุลกากร การลดขั้นตอนและระยะเวลาการนำเข้าสินค้าธุรกิจไมซ์ (Meetings, Incentives, Conferences, and Exhibitions: MICE) ให้มีระบบการติดตามอย่างรวดเร็ว (Fast Track) เพื่อให้กรมศุลกากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้รวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการนำเข้า

การผลักดันพลังงานสะอาด (Clean Energy) เช่น การปลดล็อกกฎหมายที่เกี่ยวข้องมุ่งให้มีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์มากขึ้น มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายตามแผนพลังงานชาติ และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก การจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) ในการอนุญาตผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) การยกเว้นการประกอบกิจการโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ชนิดติดตั้งบนหลังคา (Solar Rooftop) และการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อขยายการยกเว้นการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ครอบคลุมฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Farm) และระบบโซลาร์เซลล์ลอยน้ำ (Solar Floating)

04

การผลักดัน
พลังงาน
สะอาด
(Clean Energy)

ความสำเร็จของ คปธ. ในการปรับปรุงกฎหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวงเป็นกระบวนการซับซ้อนและท้าทาย โดยเฉพาะเมื่อทบทวนข้อขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนกัน และแม้ว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร) จะให้ คปธ. ดำเนินงานต่อไป แต่ความท้าทายยังคงอยู่เนื่องจาก คปธ. ไม่มีอำนาจสั่งการ และต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานราชการ ซึ่งที่ผ่านมาได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ขั้นตอนการแก้ไขกฎหมายต้องผ่านหลายกระบวนการทำให้บางเรื่องยังคงต้องขับเคลื่อนต่อไป แต่มีหลายประเด็นที่ คปธ. สามารถผลักดันสำเร็จและช่วยอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น

การปรับปรุงระยะเวลาและขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

เรื่องนี้เป็นประเด็นที่นายกรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน) มอบหมายให้ คปธ. ขับเคลื่อนโดยตรง ซึ่งได้รับเสียงสะท้อนจากภาคธุรกิจในเวทีการประชุม World Economic Forum 2024 ที่เมืองดาวอส ว่าการนำเข้าอาหาร ยา และเวชภัณฑ์ของไทยมีขั้นตอนและระยะเวลานาน ทำให้เกิดต้นทุนของภาคธุรกิจสูง คปธ. จึงร่วมมือกับ อย. ปรับปรุงระยะเวลาและขั้นตอนการอนุมัติ จนเกิดผลสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่

- Auto e-Permission การได้รับอนุญาตอัตโนมัติสำหรับอาหารความเสี่ยงต่ำ 34 ประเภท เช่น ขนมอบ เนื้อสัตว์แปรรูป อาหารขบเคี้ยว

- การลดระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ผลิตอาหารไทยยอดเยี่ยม (อาหารไทยปรุงสำเร็จในบรรจุภัณฑ์ปิดสนิท) จาก 78 วันเหลือ 44 วัน

- การปรับปรุงกระบวนการอนุมัติผลิตภัณฑ์ยา โดยเฉพาะยาที่ผ่านการรับรองจากมาตรฐานสากล เช่น WHO Collaborative Registration Procedure (CRP) สำหรับยาใหม่ และการลดระยะเวลารับทะเบียนจาก 310 วัน เหลือเพียง 90 วัน

- การปรับปรุงกระบวนการจดทะเบียนเครื่องมือแพทย์ ด้วยการนำหลักการตรวจประเมินทางไกล (Remote Inspection) มาใช้ในการทำงานเวชภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์ เช่น การขอจดทะเบียนสถานประกอบการผลิตเครื่องมือแพทย์ ลดระยะเวลาจาก 50 วันทำการ เหลือ 30 วันทำการ

การปรับปรุงเหล่านี้ช่วยลดอุปสรรคให้ภาคธุรกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยบนเวทีโลก

การขับเคลื่อนการพัฒนาศูนย์บริการค้าชายแดนเบ็ดเสร็จจุดเดียว (One Stop Service: OSS) จังหวัดหนองคาย

เป็นหนึ่งในโครงการสำคัญที่นายกรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน) มอบหมายให้ คปธ. ขับเคลื่อนโดยตรง สืบเนื่องมาจากที่นายกฯ เศรษฐา ลงพื้นที่และประชุมรับฟังความเห็นจากภาคเอกชน จึงได้รับทราบประเด็นปัญหาการส่งออก ขั้นตอนพิธีการศุลกากร การค้าชายแดน และการพัฒนาศูนย์ OSS หนองคาย คปธ. จึงได้ร่วมมือกับด่านศุลกากรหนองคายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงกระบวนการส่งออกและการค้าชายแดน โดยศูนย์ OSS ของหนองคาย ได้เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2567 เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกรมศุลกากร ผ่านระบบ Thailand Trade Journey รวมทั้งการใช้ CCTV ในการตรวจสอบการขนส่งสินค้าผ่านการบันทึกทะเบียนรถและเลขตู้คอนเทนเนอร์ ส่งผลให้ความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในการบันทึกข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ผ่านระบบเอกสารลดลง การส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีความรวดเร็วมากขึ้น

เมื่อวันที่ 4 - 5 มีนาคม 2568 ผมได้ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงาน OSS จังหวัดหนองคาย และร่วมประชุมร่วมกับเอกอัครราชทูตไทย ณ เวียงจันทน์ และภาคเอกชน พร้อมทั้งลงพื้นที่ด่านและบริเวณขนถ่ายสินค้า ณ สปป.ลาว พบประเด็นสำคัญ เช่น

➤ อุปสรรคในการเปลี่ยนถ่ายสินค้าระหว่างรางรถไฟจาก 1 เมตรเป็น 1.435 เมตร ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าและค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าผ่านด่านศุลกากรหนองคายที่มีการผ่านเข้าออกประมาณ 4 แสนคน/เดือน

➤ โอกาสในการยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าไทยไปยังจีนซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่เช่น โกสัดแซ่แข็งโดยเฉพาะดินโกสัดหรือดินโกปุรงรส และทุเรียนไทย ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคจีนจำนวนมาก ตลาดทุเรียนไทยเพียงประเภทเดียวมีมูลค่าการค้ารอบละกว่า 20,000 ล้านบาท

ด่านศุลกากรหนองคาย จึงนับว่าเป็นประตูสำคัญในการส่งออกสินค้าไทยไปยังจีน โดยควรมีการพัฒนาแนวทางสนับสนุนการส่งออกสินค้าไทยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพและการตรวจสอบคุณภาพสินค้า ซึ่งจะต้องมีการเจรจาและประสานงานระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด โดย คปธ. จะดำเนินการยกประเด็นปัญหาและอุปสรรค พร้อมแนวทางการแก้ไขให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปขับเคลื่อนดำเนินการสนับสนุนการส่งออกสินค้าไทยไปยังจีนในอนาคตต่อไป

การขยายการให้บริการขอยุ่ต่อในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Extension of Temporary Stay in The Kingdom: e-Extension)

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) ได้พัฒนาระบบ e-Extension เพื่อให้บริการแก่ชาวต่างชาติในการขอยุ่ต่อในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว จำนวน 12 เหตุผล จากทั้งหมด 32 เหตุผล ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขยายการให้บริการบนระบบ e-Extension อีก 5 เหตุผล สำหรับเหตุผลที่เหลือเนื่องด้วยยังติดข้อจำกัดอีกหลายประการ เช่น การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐหลายภาคส่วนซึ่งมีเอกสารเป็นจำนวนมาก ความมั่นคงของประเทศ เป็นต้น

การต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

โดยสามารถชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ ซึ่งจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายและต้นทุนทางธุรกิจของผู้ประกอบการซึ่งมีอยู่จำนวนไม่น้อยกว่า 40,000 ราย ทำให้ดำเนินธุรกิจได้ต่อเนื่อง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการของกรมการปกครองและสำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาเพิ่มรายการใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

การลดข้อจำกัดเกี่ยวกับการถ่ายลำ (Transshipment)

ประเทศไทยมีกฎหมายมากถึง 17 ฉบับ ที่ควบคุมการขนส่งสินค้าออกจากเรือลำหนึ่งและบรรทุกไปยังเรืออีกลำหนึ่งเพื่อขนส่งไปยังประเทศปลายทาง ทำให้เกิดความยุ่งยากและเป็นอุปสรรคต่อการถ่ายลำ (Transshipment) ทำให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาสและรายได้จากการเป็นศูนย์กลางท่าเรือของภูมิภาคเอเชีย ตอนนี้ คปธ. อยู่ระหว่างดำเนินการร่างระบบการปรับแก้กฎหมายตามแนวคิด Omnibus Law คือ กฎหมายฉบับเดียวที่ครอบคลุมการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงกฎหมายหลายฉบับพร้อมกัน เพื่อปรับปรุงหรือปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน ลดความซ้ำซ้อน และเร่งรัดกระบวนการทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การผลักดันพลังงานสะอาดและปลดล็อกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2567 คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้อนุมัติร่างกฎกระทรวงที่กำหนดให้การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา หรือ Solar Rooftop ทุกกำลังการผลิตไม่เข้าข่ายเป็นโรงงาน และไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ด้วยมติ ครม. นี้ทำให้มีการผ่อนคลายนโยบายเกี่ยวกับ Solar Rooftop บ้านเรือนของประชาชน จึงสามารถติดตั้งโซลาร์ได้ ตอนนี้ยังเหลือ Solar Floating และ Solar Farm ที่ยังติดปัญหากฎหมายของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่ง คปธ. จะนำไปหารือกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมต่อไป นอกจากนี้ ยังมีเรื่องการลดสำเนารายงาน EIA โดยได้มีประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สน.) เรื่อง แนวทางการจัดส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2568 เพื่อยกเลิกการส่งสำเนาเอกสารรายงาน EIA ให้เหลือเพียงต้นฉบับและไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการส่วนกลาง เพื่อลดภาระของผู้ประกอบการ ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ 8 กุมภาพันธ์ 2568 เป็นต้นไป

การดำเนินงานตลอด 1 ปีที่ผ่านมาของ คปธ. ถือว่าเป็นที่น่าพอใจ เพราะสามารถลดอุปสรรคด้านกฎหมายบางส่วนที่เป็นข้อจำกัดต่อการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน และช่วยเสริมสร้าง Ecosystem ที่เอื้อต่อการเติบโตของภาคธุรกิจและเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม ยังมีกฎหมายอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขซึ่งยังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ ซึ่งผมในฐานะประธาน คปธ. ยังต้องเดินทางทำงานปรับปรุงแก้ไขกฎหมายร่วมกับทุกภาคส่วนต่อไป ☺

สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย:

นางสาวพอดดี คลังกรณ์ นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ

นายณัฐภัทร จิราพงษ์ นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ และ

นางสาวปริยา ขวัญพร้อม นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

B-READY Update

การปรับปรุงกฎหมาย ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ

หนึ่งในอุปสรรคสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย คือ ความซับซ้อนของกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่ยุ่งยากและใช้เวลานาน ส่งผลให้ภาคธุรกิจเผชิญกับต้นทุนที่สูงและความไม่แน่นอน อีกทั้ง การตีความและการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานจะยิ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย การปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย โปร่งใส เอื้อต่อการลงทุน และเป็นไปตามมาตรฐานสากลจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการปรับปรุงกฎหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ โดยประเทศไทยได้รับการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ของธนาคารโลก ตั้งแต่ปี 2549 (ค.ศ. 2006) ร่วมกับ 190 ประเทศทั่วโลก ทำให้ประเทศไทยตื่นตัวกับการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับรายงานความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลในการวัดความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจ ที่จะส่งผลให้ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้นและดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศ จากผลการปฏิรูปที่ผ่านมาของประเทศไทยในรายงาน Doing Business 2008 – 2020 พบว่ามีการปรับปรุงกฎระเบียบที่สำคัญ (Regulatory Reform) จำนวน 18 การปฏิรูป

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ปี DB	ด้าน	รายละเอียดการปฏิรูป
2019	ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนธุรกิจใหม่เป็นแบบอัตราคงที่ (Flat Rate) ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ลดอัตราค่าธรรมเนียม ยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน การขอตรวจเอกสาร การขอสำเนาเอกสารพร้อมคำรับรองและค่าธรรมเนียมอื่นที่เกี่ยวข้อง ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด พ.ศ. 2561 ทำให้การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัดมีอัตราค่าธรรมเนียมในอัตราเดียว คือ 5,500 บาท
	ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	เปิดเผยการเปลี่ยนแปลงอัตราค่า Ft แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าล่วงหน้า อย่างน้อย 1 รอบการชำระเงิน ในการประกาศค่า Ft ตั้งแต่วัด เดือนกันยายน - ธันวาคม 2560 เป็นต้นไป ซึ่งส่งผลดีต่อดัชนี การวัดความน่าเชื่อถือของอุปทานและความโปร่งใสของภาษี
2018	ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	▷ ยกเลิกการประทับตราบริษัทในใบหุ้น ▷ ยกเลิกข้อกำหนดในการขออนุมัติระเบียบข้อบังคับในการทำงาน
	ด้านการได้รับสินเชื่อ	▷ เพิ่มเติมประเภทของทรัพย์สินที่สามารถนำมาวางเป็นหลักประกัน ในการกู้ยืมเงินมีบัญชีที่รองรับการนำทรัพย์สินมาวางเป็น หลักประกัน ▷ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการหยุดพักชำระหนี้ของเจ้าหนี้ มีประกันให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และรองรับการบังคับ หลักประกันที่ไม่ต้องผ่านกระบวนการทางศาล
	ด้านการคุ้มครอง ผู้ลงทุนเสี่ยงชำน้อย	▷ เสริมสร้างสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อย ทำให้ฟ้องร้องได้ง่ายขึ้น ในกรณีที่มีธุรกรรมที่สร้างความเสียหายหรือเสียประโยชน์ ต่อคู่สัญญา ▷ เพิ่มสิทธิของผู้ถือหุ้นและสร้างความชัดเจนของโครงสร้าง การบริหารระหว่างความเป็นเจ้าของและการควบคุม/กำกับบริษัท
	ด้านการแก้ปัญหา การล้มละลาย	แก้ไขปัญหาการล้มละลายได้ง่ายขึ้น โดยการเปลี่ยนวิธีการลงคะแนน เสียงในแผนฟื้นฟูกิจการ
2017	ด้านการได้รับสินเชื่อ	ปรับปรุงข้อมูลสินเชื่อด้วยการจัดทำคะแนนเครดิต (Credit Score) สำหรับธนาคารและสถาบันการเงิน

ปี DB	ด้าน	รายละเอียดการปฏิรูป
2014	ด้านการชำระภาษี	ลดอัตราเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม
2013	ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าสามารถรับข้อบังคับการทำงานแทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้
	ด้านการชำระภาษี	ลดอัตราภาษีนิติบุคคล
2011	ด้านการชำระภาษี	ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ
2009	ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน	ลดภาษีการโอนและภาษีธุรกิจเฉพาะ
	ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสี่ยงข้าน้อย	▷ ส่งเสริมการคุ้มครองผู้ลงทุนโดยเพิ่มหน้าที่ของกรรมการและเพิ่มการเฝ้าระวังในกรณีที่ธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัท ▷ เพิ่มกระบวนการปกป้องการกระทำที่อาจเป็นอันตรายต่อบริษัท
	ด้านการชำระภาษี	ลดอัตราภาษีนิติบุคคล (Regulatory reform)

แม้ว่าจะมีการปรับปรุงกฎระเบียบที่สำคัญจำนวน 18 การปฏิรูปแล้ว แต่รัฐบาลยังเดินหน้าปรับปรุงกฎหมายอย่างต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงกฎหมายครั้งใหญ่เพื่อปลดล็อกข้อจำกัดในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจ ในปี 2560 รัฐบาลได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 21/2560 เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเร่งรัดการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรค ส่งผลให้ประเทศไทยขยับจากอันดับที่ 49 ในปี 2559 (ค.ศ. 2016) ขึ้นมาอยู่อันดับที่ 21 ในปี 2563 (ค.ศ. 2020) สะท้อนถึงความก้าวหน้าในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจในประเทศ

กฎหมายสำคัญที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 21/2560 มีดังนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- ▷ การจดทะเบียนนิติบุคคลสามารถดำเนินการที่ใดก็ได้ ไม่จำกัดเฉพาะในพื้นที่ตั้งของสถานประกอบการเท่านั้น
- ▷ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนและการขอหนังสือรับรองนิติบุคคล
- ▷ ยกเลิกการใช้ตราประทับในใบหุ้น เพื่อลดขั้นตอนในการดำเนินการ

พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. 2541

- ▷ ให้ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานมีผลทันทีเมื่อนายจ้างประกาศใช้ โดยไม่ต้องส่งสำเนาให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพิจารณาอีก ช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินการให้สั้นลง (21 วัน จากเดิม 25.5 วัน ใน DB 2017 เหลือ 4.5 วันใน DB 2018)

พ.ร.บ. บริษัท มหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

- ▷ ลดสัดส่วนการให้ผู้ถือหุ้นรวมตัวกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (จากเดิมร้อยละ 20) สามารถเข้าซื้อกันขอให้มีการเรียกประชุมวิสามัญได้ ช่วยให้เกิดความโปร่งใสและเพิ่มสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อยในการยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัท

พ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ. 2533

- ▷ ให้ ครม. มีอำนาจขยายเวลาการจ่ายเงินสมทบประกันสังคมของนายจ้างได้ตามความเหมาะสมหรือจำเป็น ทำให้ สปส. สามารถขยายเวลาการจ่ายเงินสมทบในกรณีที่นายจ้างส่งข้อมูลและจ่ายเงินผ่านระบบออนไลน์

พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483

- ▷ กำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันเอาทรัพย์สินของลูกค้าหนีไปขายทอดตลาดในกรณีที่อยู่ระหว่างการจำกัดสถานะพักชำระหนี้
- ▷ กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สามารถโฆษณาคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล หรือประกาศหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

กฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งต่าง ๆ

- ▷ ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุมัติอนุญาตขอสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากผู้มาติดต่อ เช่น บัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน สูติบัตร หนังสือจดทะเบียนนิติบุคคล ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม ธนาคารโลกได้ยกเลิกการจัดทำรายงาน Doing Business เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2564 และได้ประกาศแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) มาทดแทน เมื่อเดือนพฤษภาคม 2566 โดยกำหนดขอบเขตการประเมิน B-READY แบ่งตามวงจรธุรกิจ 10 ด้าน (Topics) ตั้งแต่ระยะเปิดกิจการ ระยะดำเนินการ จนถึงระยะปิดกิจการ ประเมินภายใต้ 3 เสาหลัก (Pillars) ได้แก่ เสาหลักที่ 1 กรอบการกำกับดูแล (Regulatory Framework) เสาหลักที่ 2 การบริการสาธารณะ (Public Services) และเสาหลักที่ 3 ประสิทธิภาพการดำเนินการ (Operational Efficiency) โดยจะประเมินทั้งมิติการอำนวยความสะดวก (Firm Flexibility) และผลประโยชน์ทางสังคม (Social Benefit) สำหรับเสาหลักที่ 1 กรอบการกำกับดูแลจะพิจารณาถึงคุณภาพของกฎระเบียบ และการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ ตัวอย่างตัวชี้วัดตามแนวทางการประเมิน B-READY ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายในแต่ละด้าน (ตามมติ ก.พ.ร. เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2568) มีรายละเอียด ดังนี้

ด้าน	ตัวอย่างตัวชี้วัดตามแนวทางการประเมิน B-READY ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย
1. การเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry)	การกำหนดให้ต้องมีการยื่นข้อมูลของผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (Beneficial Ownership Filing Requirements) เช่น การลงทะเบียนข้อมูลผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ประเภทข้อมูลที่จำเป็นของผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง การห้ามไม่ให้มีนามินี หรือการกำหนดให้ต้องลงทะเบียนผู้ถือหุ้นและกรรมการที่เป็นนามินี
2. ที่ตั้งธุรกิจ (Business Location)	บทบัญญัติที่เกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของเอกสารออนไลน์ กล่าวคือการมีกฎหมายที่รองรับเอกสารออนไลน์ว่ามีผลทางกฎหมาย เทียบเท่ากับเอกสารกระดาษ
3. บริการด้านสาธารณูปโภค (Utility Services)	การวางแผนและก่อสร้างร่วมกัน รวมทั้ง กรอบและระยะเวลา ในการดำเนินการร่วมกัน
4. แรงงาน (Labor)	การห้ามเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน เช่น เชื้อชาติและชาติพันธุ์ เพศ ความพิการ เป็นต้น
5. บริการทางการเงิน (Financial Services)	กรอบกฎหมายแบบบูรณาการสำหรับธุรกรรมที่มีหลักประกัน มีการกำกับดูแลธุรกรรมที่มีหลักประกันอย่างน้อย 3 ใน 4 ประเภท ภายใต้กฎหมายเดียวกันและต้องจดทะเบียนในทะเบียนเดียวกัน เพื่อให้มีผลบังคับใช้กับบุคคลอื่น

ด้าน	ตัวอย่างตัวชี้วัดตามแนวทางการประเมิน B-READY ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย
6. การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)	เครื่องมือกำหนดราคาคาร์บอนข้ามพรมแดน (เช่น โครงการซื้อขายการปล่อยคาร์บอนระหว่างประเทศ/ภูมิภาค กลไกการปรับราคาคาร์บอนข้ามพรมแดน ฯลฯ)
7. การจัดเก็บภาษี (Taxation)	เครื่องมือทางการคลังที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เช่น ภาษีคาร์บอน ระบบการซื้อขายการปล่อยมลพิษ (Emission Trading System: ETS) มาตรการจูงใจทางภาษีหรือเครดิตภาษีใด ๆ เพื่อสนับสนุนภาคเอกชนในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว
8. การระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution)	การรับรองและการบังคับใช้คำพิพากษาของต่างประเทศ เช่น กรอบกฎหมายที่ไม่อนุญาตให้ศาลปฏิเสธการรับรองและการบังคับใช้คำพิพากษาของต่างประเทศโดยอาศัยเหตุผลว่ากฎหมายหรือข้อเท็จจริงผิดพลาด
9. การแข่งขันทางการตลาด (Market Competition)	แนวทางการบริหารความเสี่ยงในการกำกับดูแล AI การมีกรอบการกำกับดูแลและมาตรฐานด้านความเสี่ยงของการใช้ AI
10. การล้มละลายทางธุรกิจ (Business Insolvency)	การมีกฎหมายที่กำหนดกระบวนการเฉพาะสำหรับการขอรับรองกระบวนการล้มละลายข้ามพรมแดน และกำหนดให้มีความร่วมมือกับศาลต่างประเทศ

ในอนาคตอันใกล้ หากประเทศไทยจะมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามตัวชี้วัดที่ปรากฏในการประเมิน B-READY มีการปรับปรุงกฎระเบียบและบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกัน ไม่ให้เกิดการขัดกันของกฎหมายเมื่อจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติ และมีการติดตามประสิทธิภาพของการนำกฎระเบียบดังกล่าวไปปฏิบัติใช้อย่างต่อเนื่อง จะส่งผลดีต่อการประเมิน B-READY ของประเทศไทย อีกทั้งจะสร้างให้เกิดความน่าเชื่อถือและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจและประชาชนได้อย่างแท้จริง นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะยาว ทั้งนี้ ธนาคารโลกจะเข้ามาเก็บข้อมูลของประเทศไทยในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2568 - กุมภาพันธ์ 2569

ดัดแปลงและเรียบเรียงโดย:

นางสาวพริยา ขวัญพร้อม นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ
กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2568
โดยมี นายชুক্ত์ ศิรินิล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

4

รอบรู้ ก.พ.ร.

ทำความรู้จัก องค์การมหาชน และคณะกรรมการ พัฒนาและส่งเสริม องค์การมหาชน (กพม.)

“องค์การมหาชน” เป็นหนึ่งในหน่วยงานของรัฐ ในกำกับของฝ่ายบริหาร ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 ซึ่งมีอยู่ 4 ประเภท ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ (หน่วยธุรการ ขององค์การของรัฐที่เป็นอิสระ กองทุนที่เป็น นิติบุคคล และหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ)

ลักษณะโดยทั่วไปขององค์การมหาชน คือ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดทำบริการ สาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม โดยมีความมุ่งหมายให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากร และบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้ง ต้องไม่มุ่งแสวงหากำไร องค์การมหาชน ในปัจจุบันมี 61 แห่ง ที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป เช่น โรงพยาบาลบ้านแพ้ว สถาบันวิจัยดาราศาสตร์ แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริม การจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

การขับเคลื่อนองค์การมหาชน จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชน

ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินการขององค์การมหาชน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการบริหารงานภายในองค์การมหาชน มีรัฐมนตรีเป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ที่ผ่านมามองค์การมหาชนมีส่วนสำคัญในการผลักดันนโยบายรัฐบาลเพื่อพัฒนาประเทศในหลายด้าน ทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิต การวิจัย/เทคนิควิชาการ การพัฒนาองค์ความรู้ การส่งเสริมเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีตัวอย่างผลงานสำคัญ ดังนี้

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

องค์การมหาชนจำนวน 17 แห่ง (ร้อยละ 28) ดำเนินงานบริการสาธารณะทั้งในมิติด้านบริการ และส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจนพัฒนาส่งเสริมความมั่นคงและโอกาสในการสร้างอาชีพ ตัวอย่างเช่น

โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) (รพบ.) เป็นองค์การมหาชนที่มีความมั่นคงทางการเงิน สามารถบริหารจัดการองค์กรได้ด้วยรายได้ของตนเองโดยไม่พึ่งพางบประมาณภาครัฐเป็นหลัก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

swb. ได้รับจัดสรรงบประมาณเพียง 8.89 ล้านบาท

แต่มีรายได้มากกว่า 3,000 ล้านบาท

รองรับผู้ป่วยนอกที่เข้ารับบริการกว่า 1,200,000 ครั้ง/ปี

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือชุมชน และเครือข่ายเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ พัฒนาที่อยู่อาศัย ผ่านโครงการ “บ้านมั่นคง” และโครงการ “บ้านพอเพียง” โดยสามารถช่วยเหลือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยให้มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย

ช่วยเหลือครัวเรือน

กว่าปีละ 20,000 ครัวเรือน

ด้านการวิจัย/เทคนิควิชาการ

องค์การมหาชนจำนวน 16 แห่ง (ร้อยละ 26) ดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตั้งแต่การคิดค้นงานวิจัย พัฒนาต่อยอดงานวิจัยสู่การสร้างนวัตกรรม ขยายผลสู่ภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนสร้างความร่วมมือ/เครือข่ายระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้พัฒนาห่วงโซ่อุตสาหกรรม ยานพาหนะไฟฟ้า โดยการ Upskill/Reskill กำลังคนด้าน EV สร้างเทคโนโลยีสนับสนุนการใช้ ยานยนต์ไฟฟ้า ผลงานในภาพรวมสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม มากกว่า 20,000 ล้านบาท

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) ได้มีปฏิบัติการดาวเทียมสำรวจโลก โดยการควบคุมสั่งการถ่ายภาพดาวเทียมที่ประเทศไทยเป็นเจ้าของ ได้แก่ THEOS-1 และ THEOS-2 เพื่อประโยชน์ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนการบริหารจัดการภัยพิบัติ

ด้านการพัฒนาองค์ความรู้

องค์การมหาชนจำนวน 13 แห่ง (ร้อยละ 21) ดำเนินการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตให้ทันต่อบริบท ที่เปลี่ยนแปลง ผ่านงานบริการสาธารณะด้านการพัฒนาองค์ความรู้ที่พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (สปร.) ได้พัฒนาหลักสูตร ROBOT และ AR สำหรับระดับชั้นประถม ทักษะชีวิตและอาชีพ การเงินการลงทุน (Financial Literacy) เทรนด์ของรถยนต์ไฟฟ้า (Future Vehicles) องค์ความรู้ด้าน Ai Literacy

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 นักเรียนของโรงเรียนได้รับรางวัล จากการแข่งขันในเวทีต่าง ๆ มากมาย เช่น โอลิมปิกวิชาการระดับนานาชาติ รางวัลโครงงาน วิทยาศาสตร์จากเวทีระดับนานาชาติและระดับชาติ

ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจ

องค์การมหาชนจำนวน 9 แห่ง (ร้อยละ 15) ดำเนินการส่งเสริมเศรษฐกิจจากการดึงดูดศักยภาพทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรของประเทศและใช้ความคล่องตัวขององค์การมหาชนในการบูรณาการ/ประสานงานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างโอกาส ต่อยอด สร้างมูลค่าจากอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศ ตัวอย่างเช่น

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (สศส.) ได้พัฒนานิเวศสร้างสรรค์เพื่อบ่มเพาะผู้ประกอบการและนักสร้างสรรค์ไทย ผ่านการส่งเสริมทุนทางปัญญาและทักษะการนำความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

กว่า 10,000 ราย/ปี*

สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

กว่า 3,700 ล้านบาท/ปี*

สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน) (สศท.) ส่งเสริมการนำสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มโดยทำงานร่วมกับนักออกแบบและส่งเสริมการยื่นจดทรัพย์สินทางปัญญา ผสมผสานองค์ความรู้และภูมิปัญญางานหัตถศิลป์เข้ากับทักษะการออกแบบเสื้อผ้าที่ร่วมสมัย เชื่อมโยงสู่ภาคอุตสาหกรรมแฟชั่น ส่งเสริมการขยายตลาด

มูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทย
ที่ได้รับการพัฒนา

กว่า 1,100 ล้านบาท/ปี*

* ข้อมูลปี 2567

ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

องค์การมหาชนจำนวน 6 แห่ง (ร้อยละ 10) ดำเนินการพัฒนาและให้บริการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล จัดทำมาตรฐาน แนวทาง และวิธีการทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ส่งเสริมและบูรณาการการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ ขับเคลื่อนการนำข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตัวอย่างเช่น

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
(สพร.) ยกกระดับแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ”
สู่การเป็น Government Super App ให้บริการระบบลงทะเบียน/ตรวจสอบสิทธิ์สำหรับประชาชนและร้านค้า และแพลตฟอร์มเพื่อรองรับการใช้จ่ายและการชำระเงินในโครงการ Digital Wallet การพัฒนาบริการดิจิทัลสาธารณะต้นแบบ Citizen Portal และ Biz Portal ซึ่งปัจจุบันมีปริมาณการใช้ประโยชน์กว่า 2 ล้านครั้ง

สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน)
(สขญ.) ได้พัฒนาระบบดิจิทัลและเทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพทั่วประเทศ (Health Link) ปัจจุบันเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพในพื้นที่กรุงเทพฯ ไปแล้วกว่า 1,600 แห่ง ครอบคลุมทั้งโรงพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกชุมชนอบอุ่น ร้านยาคุณภาพ และหน่วยนวัตกรรม นอกจากนี้ ระบบ Health Link ยังได้พัฒนาการรับ-ส่งตัวผู้ป่วยแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับนโยบาย 30 บาทรักษาทุกที่

บทบาทของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.)

ทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การมหาชน การกำหนดหลักเกณฑ์กลางด้านการบริหารและพัฒนาองค์การมหาชน เช่น การสรรหาคณะกรรมการและผู้อำนวยการ การกำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่น โดยองค์ประกอบของ กพม. ปัจจุบัน มีดังนี้

1. รองนายกรัฐมนตรี
(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)	ประธานกรรมการ
2. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)	กรรมการโดยตำแหน่ง
3. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นายคณฐา พิทยานันท์)	กรรมการโดยตำแหน่ง
4. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
(นางณัฐฎา จาริ อนันตศิลป์)	กรรมการโดยตำแหน่ง
5. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
(นายอนันต์ แก้วกำเนิด)	กรรมการโดยตำแหน่ง
6. นายจิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
7. นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
8. นายวุฒิสาร ตันไชย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
9. นายสรนิต ศิลธรรม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
10. นายวิฑิต อรรถเวชกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
11. นายวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
12. นายอธิปัตย์ บำรุง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
13. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
(นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ)	กรรมการและเลขานุการ

การประชุม กพม. เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2568 วางเป้าหมายร่วมกันในการขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะจัดให้มี “ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการมหาชน” เป็นทิศทางในการขับเคลื่อนการทำงานขององค์การมหาชนให้ตบโจทย์นโยบายรัฐบาล และเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.)

ครั้งที่ 1/2568 วันที่ 30 มกราคม 2568 เวลา 13.30 น.

ผู้สนใจข้อมูลเกี่ยวกับองค์การมหาชนสามารถค้นหาข้อมูลทั่วไปและผลงานสำคัญขององค์การมหาชนเพิ่มเติมได้จาก <https://poportal.opdc.go.th/>

เรียบเรียงโดย:

กองกิจการองค์การมหาชนและหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.)

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2568 โดยมี นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
59/1 ถนนพหลโยธิน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 02 356 9999 โทรสาร 02 356 9910
E-mail: saraban@opdc.go.th

ลุ้นรับของรางวัล!!
พัฒนาพक्พา
10 รางวัล

เพียงตอบแบบประเมินความพึงพอใจวารสาร